

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/102/2015
Identifikačné číslo spisu:	1012201779
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012201779.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudcov JUDr. Petry Příbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcov: 1/ O. Z., L. XX, N., 2/ V. Z., L. XX, N., 3/ OZ Naša Rodinka, Istrijská 19, Bratislava, IČO: 422 567 55, všetci zastúpení advokátom Mgr. Martin Berec, Domus Petra, sídlom Pod Sokolice 1/B, Trenčín, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti: 1/ M. C., L. XX, N., 2/ T. C., L. XX, N., 3/ P. N., O. XX, N., 4/ V. N., O. XX, N., všetci zastúpení advokátkou JUDr. Dominika Horváthová, sídlom Jašíkova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ČA/2012/2229/MRV zo dňa 23. júla 2012, konajúc o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/316/12-94 zo dňa 29. októbra 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/316/12-94 zo dňa 29. októbra 2014 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len krajský súd") napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov, ktorou žiadali súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ČA/2012/2229/MRV zo dňa 23.07.2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne 2/ proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu - Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. DNV 2010-09/789/O/1/Šo zo dňa 18.01.2010 a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Týmto prvostupňovým rozhodnutím nariadil stavebný úrad podľa § 88 ods. 1 písm. b/, § 88a ods. 2 a 6 písm. a/ a § 90 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon") odstránenie stavby „Ateliér s garážou - Istrijská 19" na pozemkoch parc. č. 1671/1, 1676 a 1428/1, k.ú. W. D. S., terénne úpravy na pozemkoch parc. č. 1671, 1672, 1673, k.ú. W. D. S. a betónové oplotenie na pozemkoch parc. č. 1671/1, 1672 a 1668, k.ú. W. D. S. stavebníkom žalobcovi 1/ a 2/.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že z pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že dňa 12.06.2002 podali žalobcovia 1/ a 2/ žiadosť o vydanie stavebného povolenia na výstavbu rodinného domu a rekonštrukciu pôvodného rodinného domu na Istrijskej 19 v Bratislave. Listom zo dňa 26.08.2002 stavebný úrad (Okresný úrad Bratislava IV, odbor životného prostredia) zaslal žalobcom 1/ a 2/ oznámenie o spojenom územnom konaní so stavebným konaním. Listami zo dňa 03.09.2002 a 07.08.2003 Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave zaslal stavebnému úradu oznámenie o porušení zákona pri výstavbe rodinného domu na Istrijskej 19 v Bratislave. V týchto oznámeniach bolo konštatované, že výstavba rodinného domu už začala, hoci nebolo vydané žiadne rozhodnutie, ktoré by stavebné práce povolilo. Na jestvujúcom rodinnom dome na uličnej čiare bola odstránená strecha vrátane krovu, boli odstránené viaceré vnútorné i vonkajšie steny, predná fasáda bola skrátaná odbúraním štítového múru a časti obvodových múrov a realizujú sa zemné práce vrátane základových konštrukcií z debniacich tvárnic. Dňa 13.12.2002 vykonal stavebný úrad miestnu obhliadku, ktorej sa zúčastnili aj žalobcovia 1/ a 2/. Na tejto obhliadke bolo zistené (ako vyplýva zo záznamu), že sa realizuje hrubá stavba, je zastrešená a čiastočne pokrytá krytinou bez okenných výplní, z pôvodnej stavby zostala predná stena ako oplotenie, voda a NN sú zrealizované. Rozhodnutím zo dňa 22.04.2003 stavebný úrad (Hlavné mesto SR Bratislava) vydal dodatočné stavebné povolenie na stavbu „Rodinný dom a Ateliér s garážou ako objekt umiestnený na pôdoryse asanovaného objektu rodinného domu - Istrijská 19". Dňa 15.10.2003 bol podaný na stavebnom úrade (Mestská časť Bratislava - Devínska Nová Ves) protest prokurátora, ktorému bolo vyhovieť rozhodnutím č. DNV 2003/425/NČ zo dňa 22.10.2003 a právoplatné rozhodnutie o dodatočnom stavebnom povolení zo dňa 22.04.2003 bolo zrušené.

V rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu (Mestská časť Bratislava - Devínska Nová Ves) zo dňa 18.01.2010 sa konštatuje, že žalobcovia 1/ a 2/ podali žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu Rodinný dom, pričom na vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu Ateliér s garážou žiadosť nepodali. Po vrátení spisového materiálu dňa 26.11.2008 stavebný úrad začal z vlastného podnetu konanie o dodatočnom povolení tejto stavby, nepovolených terénnych úprav, navážok a betónového oplotenia a nariadil miestne zisťovanie spojené s ústnym pojednávaním za účelom obstarania potrebných podkladov pre nové rozhodnutie stavebného úradu a zistenie skutkového stavu zrealizovanej stavby. Nariadeného miestneho zisťovania (na deň 31.01.2009) sa žalobcovia 1/ a 2/ nezúčastnili, listom zo dňa 16.02.2009 stavebnému úradu oznámili svoju neúčast' a zároveň neumožnili vstup na vlastný pozemok a vlastnú stavbu. Na ohliadke, ktorá sa konala z verejnej komunikácie dňa 17.02.2009 bol spísaný záznam (už v texte rozsudku opísaný) a vyhotovená fotodokumentácia. Listom zo dňa 18.02.2009 oznámil stavebný úrad začatie dodatočného stavebného konania a vyzval stavebníkov, aby v konaní o dodatočnom povolení stavby v lehote 90 dní predložili na stavebný úrad žiadosť s predpísanou dokumentáciou a zároveň špecifikoval doklady, ktoré majú stavebníci doložiť, aby bolo preukázané, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chráneným stavebným zákonom a osobitnými predpismi. Stavebníci boli upozornení, že ak nepredložia požadované doklady v určenej lehote, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby. Stavebníci v stanovenej lehote, ktorá márne uplynula dňa 02.06.2009, nepredložili žiaden z požadovaných dokladov a ani žiadosť o dodatočné stavebné povolenie.

Stavebný úrad listom zo dňa 17.06.2009 oznámil začatie konania o odstránení stavby (Ateliér s garážou) dotknutým orgánom a známym účastníkom konania vrátane žalobcov 1/ a 2/. Žalobcovia 1/ a 2/ si v stanovenej lehote uplatnili písomné námietky k začatiu konania, pričom namietali, že správny orgán postupuje nesprávne, vychádza z neúplných podkladov, keďže dotknutá stavba bola postavená na základe právoplatného stavebného povolenia zo dňa 22.04.2003, ktoré bolo na základe prokurátorského opatrenia zrušené z dôvodu, že bolo vydané v rozpore so zákonom. Podľa žalobcov sa ustanovenia § 88a ods. 1 až 6 nevzťahujú na konanie o stavbách, pri ktorých bolo zrušené právoplatné stavebné povolenie z dôvodu, že bolo vydané v rozpore so zákonom.

Stavebný úrad na tieto námietky vo svojom rozhodnutí odpovedal, že na konanie o dodatočnom povolení stavby, na ktorú bolo dodatočné stavebné povolenie zrušené, sa vzťahujú ustanovenia § 88a ods. 1 až 6 stavebného zákona, ktoré určujú procesný postup stavebného úradu a povinnosti vlastníka stavby, ktorý

ju uskutočňuje bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním. Stavebníci nepredložili žiaden z požadovaných dokladov a ani nepodali žiadosť o dodatočné stavebné povolenie napriek výzve a upozorneniu stavebného úradu. Preto stavebný úrad nariadil odstránenie predmetnej stavby.

Proti rozhodnutiu o odstránení stavby podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie, ktoré bolo Krajským stavebným úradom v Bratislave rozhodnutím zo dňa 26.01.2004 zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu bolo potvrdené. Odôvodnenie rozhodnutia žalovaného je obdobné ako vyjadrenie ku žalobe.

Na prvý pohľad je zrejмый rozdiel medzi vyššie uvedenými typmi konaní, najmä z hľadiska v nich posudzovaných parciálnych otázok. Pokiaľ v konaní o vydanie stavebného povolenia § 62 ods. 1 stavebného zákona ustanovuje pomerne široký zoznam preskúmaných podmienok, ktoré je stavebník povinný splniť, v konaní o dodatočnom povolení stavby preukazuje stavebník „len“, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. I keď na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až § 66 stavebného zákona, nemožno hovoriť o tom, že skutočnosti alebo doklady predkladané pri konaní o dodatočnom povolení stavby sú a priori zhodné s tými, ktoré sú predkladané v stavebnom konaní a že by to mal nedisciplinovaný stavebník o čosi jednoduchšie. Jeho povinnosťou je preukázať a to v lehote stanovenej stavebným úradom, že bez povolenia stavaná stavba vyhovuje podmienkam ustanoveným v § 88a ods. 1 stavebného zákona. O tom musí stavebník predložiť stavebnému úradu doklady, ktoré síce stavebný zákon bližšie nevymenúva ani nešpecifikuje, ale tieto musia dostatočne preukazovať, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami. Zároveň je z dikcie § 88a stavebného zákona zrejмая dôkazná povinnosť zaťažujúca stavebníka, pričom v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas, nastupuje dôsledok ustanovený v § 88a ods. 5 a ods. 6 stavebného zákona - nariadenie odstránenia stavby.

Právne odôvodnil krajský súd svoje rozhodnutie ustanoveniami § 58 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1, § 66 ods. 1, § 88a ods. 1, 5 a 6 stavebného zákona.

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

II.

Proti tomuto rozsudku podal najprv dňa 20.01.2015 odvolanie len žalobca 3/ e-mailom, doplneným dňa 23.01.2015 originálom, čo je v rozpore s obligatónym zastúpením advokátom podľa § 250a O.s.p., takže na takéto podanie Najvyšší súd Slovenskej republiky neprihliadol. Právny zástupca žalobcov 1/, 2/ a 3/ podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu včas dňa 20.01.2015 a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že najvyšší súd zruší rozhodnutie žalovaného a vráti mu vec na ďalšie konanie. Uviedol, že z postupu krajského súdu nie je zrejмый, prečo neboli do konania pribratí aj ostatní účastníci správneho konania a to O. O. R., A. H. U., O. U., Hlavné mesto SR Bratislava, Mestská časť Bratislava - Devínska Nová Ves. Týmto súd zaťažil konanie vadou podľa § 221 ods. 1 O.s.p.. Poukazuje na to, že rozsudok je arbitrárny, keď nie je zrejмый rozsah stavebných prác, ktoré mali žalobcovia vykonať na stavbe Ateliér s garážou pred vydaním stavebného povolenia. Krajský súd tvrdí, že zo spisu vyplýva, že stavebné práce boli začaté už v roku 2002, ale nie je zrejмый, o aké podklady sa opiera. V upozornení prokurátora zo dňa 11.01.2010 je možné identifikovať viacero porušení zákona zo strany stavebného úradu. Mestský ústav ochrany pamiatok (MúOP) sa listom zo dňa 03.09.2002 o stavebných prácach na stavbe Ateliér s garážou žiadne stavebné práce nezistil. S odôvodnenia rozsudku naopak vyplýva, že MúOP mal dňa 03.09.2002 a 07.08.2003 zaslať stavebnému úradu nejaké listy, v ktorých konštatuje o výstavbe nového rodinného domu. Má za to, že tento list nie je súčasťou administratívneho spisu. V liste sú konštatované len vágne hypotézy z ohliadky terénu, ktorá nemá oporu v zákone. Priložil fotografiu zhotovenú v čase vydania stavebného povolenia, z ktorej je zrejмый štádium rozostavanosti. Z tohto je zrejмый, že pred vydaním stavebného povolenia neboli zrealizované žiadne práce. Rozsudok je arbitrárny aj pokiaľ ide o konštatovanie, že stavebný úrad začal konanie ex offo o dodatočné povolenie troch stavieb a nariadil miestne zisťovanie na deň 31.01.2009 za

účelom obstarania pokladov. Tento deň bola sobota, je ťažko predstaviteľné, že by ohliadka mala byť vykonaná v tento deň. Žalobcovia nedostali žiadne oznámenie, že sa predmetné zisťovanie bude v daný deň konať. Miestne zisťovanie s ústnym pojednávaním bolo nariadené na deň 17.02.2009, žalobcovia včas a riadne oznámili, že sa nemôžu tohto termínu zúčastniť. Toto miestne zisťovanie je protizákonné, pretože oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení (iba jednej) stavby Ateliér s garážou bolo oznámené ex post listom zo dňa 18.02.2009, žalobcom doručený dňa 04.03.2009. Ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním sa týkalo len jednej stavby - Ateliér s garážou, avšak predmetom rozhodnutia v správnom súdnictve sú tri stavby. Voči ostatným dvom stavbám nie je zrejmé začatie konania. Krajský súd nereflektoval na pochybenia stavebného úradu, keď nebola presne identifikovaná stavba. Žalobcovia majú za to, že žalovaný predložil krajskému súdu opätovne neúplný administratívny spis. Žalobcovia nikdy nežiadali o rozdelenie konania na dve samostatné konania, dňa 15.03.2005 stavebný úrad žalobcov vyzval, aby podali žiadosť o dodatočné povolenie stavby - Ateliér s príslušnými dokladmi, pričom im oznámil, že táto stavba bude riešená v samostatnom konaní. Ďalej namietal, že súčasne boli vedené viaceré správne konania o tej istej veci. Poukázal na porušenie zásady res iudicata v správnom konaní z dôvodu existencie právoplatného rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave o zastavení konania vo veci predmetnej stavby zo dňa 21.11.2011.

III.

Žalovaný sa vyjadril k podanému odvolaniu žalobcov a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu. Z konania správnych orgánov vyplýva snaha zlegalizovať stavbu zrealizovanú bez stavebného povolenia uviesť do súladu s právnym poriadkom. Žalobcovia však na výzvy nijako nereagovali, práve naopak marili úsilie správnych orgánov.

IV.

Zúčastnené osoby navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedli, že skutočnosť, že do konania neboli pribratí ďalší účastníci nie je právne relevantná. S ohľadom na predmet žaloby, rozsah stavebných prác preskúmal stavebný úrad, ktorý je na to oprávnený a jeho závery boli krajským úradom vyhodnotené. Odôvodnenie rozsudku je jasné a zrozumiteľné. Žalobcovia v odvolaní predkladajú nové dôkazy. Podľa § 205a ods. 1 písm. d/ O.s.p. skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť, alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Všetky predložené dôkazy 1 - 17 sú datované v rozmedzí rokov 2003 - 2010. Odvolací súd sa nemôže preto týmito dôkazmi zaoberať. Odvolatelia sa obmedzili na vymenovanie väd konania, ktoré neodôvodnili. Odvolanie teda nespĺňa zákonné náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p.. Žalobcovia sa na pojednávaní pred krajským súdom nezúčastňovali bez ospravedlnenia. Záverom uvádzajú, aby odvolací súd zvážil priznať náhradu trov zúčastneným osobám, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Podľa § 58 ods. 1 stavebného zákona žiadosť o stavebné povolenie spolu s dokladmi a predpísanou dokumentáciou vypracovanou oprávnenou osobou podáva stavebník stavebnému úradu. V žiadosti uvedie účel a spôsob užívania stavby, miesto stavby a predpokladaný čas jej skončenia a pri stavbe na určitú dobu aj dobu užívania stavby.

Podľa § 58 ods. 2 stavebného zákona stavebník musí preukázať, že je vlastníkom pozemku alebo že má k pozemku iné právo podľa § 139 ods. 1 tohto zákona, ktoré ho oprávňuje zriadiť na ňom požadovanú stavbu. To neplatí, ak tieto skutočnosti preukázal v územnom konaní a po právoplatnosti územného rozhodnutia nedošlo k zmene.

Podľa § 62 ods. 1 stavebného zákona v stavebnom konaní stavebný úrad preskúma najmä,

- a) či dokumentácia spĺňa zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky územného rozhodnutia,
- b) či dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, predovšetkým ochrany životného prostredia, ochrany zdravia a života ľudí, a či zodpovedá všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu ustanoveným týmto zákonom a osobitnými predpismi, 4a)
- c) či je zabezpečená komplexnosť a plynulosť výstavby, či je zabezpečené včasné vybudovanie technického, občianskeho alebo iného vybavenia potrebného na riadne užívanie,
- d) či bude stavbu uskutočňovať osoba oprávnená na uskutočňovanie stavieb, alebo ak stavbu bude uskutočňovať stavebník svojpomocou, či je zabezpečené vedenie uskutočňovania stavby stavebným dozorom alebo kvalifikovanou osobou; ak zhotoviteľ stavby bude určený vo výberovom konaní, stavebník oznámi zhotoviteľa stavby stavebnému úradu do pätnástich dní po skončení výberového konania.
- e) technický systém budovy v rámci technických, funkčných a ekonomických možností umožňoval dosiahnuť nákladovú efektívnosť vzhľadom na klimatické podmienky, umiestnenie stavby a spôsob jej užívania, najmä využitím vysokoúčinných alternatívnych energetických systémov založených na obnoviteľných zdrojoch energie a automatizovaných riadiacich, regulačných a monitorovacích systémov.

Podľa § 66 ods. 1 stavebného zákona v stavebnom povolení určí stavebný úrad záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Stavebný úrad zabezpečí určenými podmienkami najmä ochranu záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosť stavby, dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, prípadne ich predpisov a technických noriem a dodržanie požiadaviek určených dotknutými orgánmi, predovšetkým vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov stavby a jej užívania na životné prostredie.

Ako vyplýva z vyššie uvedených ustanovení stavebného zákona, o stavebné povolenie možno žiadať pred tým, ako sa začalo so samotnou výstavbou, ku ktorej sa povolenie žiada. V prípade, že stavba alebo jej časť už stojí (ako je tomu v tomto prípade), nepostupuje sa podľa § 58 až § 66 stavebného zákona, ale právny poriadok pozná inštitút tzv. dodatočného stavebného povolenia vydaného v konaní o dodatočnom povolení stavby, ktoré je upravené v § 88a stavebného zákona.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b stavebného zákona a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Ako už konštatoval krajský súd vo svojom rozsudku, na konanie o dodatočnom povolení stavby sa síce primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až § 66 stavebného zákona, nemožno však hovoriť o tom, že skutočnosti alebo doklady predkladané pri konaní o dodatočnom povolení stavby sú a priori zhodné s tými, ktoré sú predkladané v stavebnom konaní a že by to mal nedisciplinovaný stavebník o čosi jednoduchšie". Jeho povinnosťou je preukázať a to v lehote stanovenej stavebným úradom, že bez

povolenia stavaná stavba vyhovuje podmienkam ustanoveným v § 88a ods. 1 stavebného zákona. O tom musí stavebník predložiť stavebnému úradu doklady, ktoré síce stavebný zákon bližšie nevymenúva ani nešpecifikuje, ale tieto musia dostatočne preukazovať, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami. Zároveň je z dikcie § 88a stavebného zákona zrejmá dôkazná povinnosť zaťažujúca stavebníka, pričom v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas, nastupuje dôsledok ustanovený v § 88a ods. 5 a ods. 6 stavebného zákona - nariadenie odstránenia stavby.

Podľa § 88a ods. 5 stavebného zákona ak sa v konaní o dodatočnom povolení stavby preukáže rozpor s verejnými záujmami alebo stavebník v určenej lehote nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 88a a ods. 6 stavebného zákona stavebný úrad nariadi odstránenie stavby aj v prípade, ak stavebník v určenej lehote

- a) nepredloží žiadosť o dodatočné povolenie stavby,
- b) nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech.

Predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ČA/2012/2229/MRV zo dňa 23.07.2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne 2/ proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu - Mestskej časti Bratislava - Devínska Nová Ves č. DNV 2010-09/789/O/1/Šo zo dňa 18.01.2010 a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Týmto prvostupňovým rozhodnutím nariadil stavebný úrad podľa § 88 ods. 1 písm. b/, § 88a ods. 2 a 6 písm. a/ a § 90 stavebného zákona odstránenie stavby „Ateliér s garážou - Istrijská 19" na pozemkoch parc. č. 1671/1, 1676 a 1428/1, k.ú. W. D. S., terénne úpravy na pozemkoch parc. č. 1671, 1672, 1673, k.ú. W. D. S. a betónové oplatenie na pozemkoch parc. č. 1671/1, 1672 a 1668, k.ú. W. D. S. stavebníkom žalobcovi 1/ a 2/.

Je potrebné predovšetkým zdôrazniť, že krajský súd je viazaný žalobnými dôvodmi uvedenými v žalobe, pričom na námietky a argumenty žalobcov uvedenými mimo žalobného návrhu prihliadnuť nemôže. V žalobe boli použité úplne iné argumenty žalobcov ako v podanom odvolaní. Z celého doterajšieho konania žalobcov je zrejmé, že tak ako pred správnymi orgánmi, ako aj pred súdom boli nečinní. Najdôležitejšou zásadou stavebného konania je zásada koncentrácie konania, to znamená, že stavebník má presne stanovené lehoty, v ktorých má vykonať určité úkony. Rovnako dôležitá je dôkazná povinnosť stavebníka, t.j. dôkazné bremeno je výlučne na ňom. Z administratívneho spisu je zrejmé, že žalobcovia 1/ a 2/ do dnešného dňa nepodali žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu - Ateliér s garážou a väčšiny miestnych zisťovaní sa nezúčastňovali. Taktiež pred krajským súdom boli nečinní, pojednávania sa nezúčastnili.

Čo sa týka jednotlivých námietok žalobcov uvedených v odvolaní, najvyšší súd uvádza nasledovné:

Pokiaľ ide o námietku, že krajský súd nepribral ďalších účastníkov do konania je potrebné uviesť, že tým, že krajský súd rozhodol o zamietnutí žaloby žalobcov a ponechal tým rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu v platnosti, nedošlo v konaní pred súdom a napadnutým rozsudkom k žiadnemu zásahu do práv tretích osôb. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že žalobcovia nie sú aktívne legitimovaní na podanie opravného prostriedku za tieto tretie osoby, nemôžu teda obhajovať cudzie práva, navyše keď v tomto prípade k žiadnemu zásahu do cudzích práv rozsudkom krajského súdu nedošlo.

Ohľadom rozsahu prác pred vydaním stavebného povolenia najvyšší súd uvádza, že tieto námietky sú právne irelevantné, pretože predmetom tohto konania je odstránenie stavby. Predmetom tohto konania nie je v žiadnom prípade predchádzajúce konanie, kedy bolo na základe protestu prokurátora a jeho následného vyhovievania zo strany stavebného úradu dodatočné stavebné povolenie zo dňa 22.04.2003 zrušené rozhodnutím č. DNV 2003/425/NČ zo dňa 22.10.2003. Na takéto zrušené rozhodnutie a konanie ktoré mu predchádzalo sa pozerá ako keby neexistovalo.

Žalobcovia námietkami v odvolaní vytvárajú absurdnú situáciu, kedy navodzujú, že stavba „Ateliéru s garážou“ nebola začatá pred vydaním stavebného povolenia. Z administratívneho spisu pritom vyplýva, že žalobcovia po zrušení predchádzajúceho stavebného povolenia o dodatočné stavebné povolenie na Ateliér s garážou nepožiadali vôbec (požiadali len o dodatočné stavebné povolenie na stavbu rodinného domu) s výnimkou predchádzajúceho konania, ktoré však bolo ako je uvedené vyššie zrušené a teda ako keby neexistovalo.

Pokiaľ ide o námietku žalobcov, že stavebný úrad nezačal riadne konanie o dodatočnom povolení celkom troch stavieb - ateliér, terénne úpravy, betónové oplatenie, ale len o stavbe - „Ateliér“, najvyšší súd sa nemohol s touto námietkou stotožniť. Z oznámenia o začatí konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 18.02.2009 vyplýva, konkrétne bod 7), že sa týka aj terénnych úprav a betónového oplatenia. Napriek opakovaným výzvam, žalobcovi zostali nečinní a nepodali žiadosť o dodatočné povolenie na Ateliér s garážou.

Taktiež skutočnosť, že stavebný úrad ex offio rozdelil konania o dodatočnom stavebnom povolení na dve samostatné konania nespôsobil vadu konania, ktorá by mala za následok nezákonnosť správnych rozhodnutí. Ide o kompetenciu stavebného úradu, s tým, že žalobcovia sami uvedené spôsobili, keď podali dodatočné stavebné povolenie iba na stavbu rodinného domu.

Pokiaľ išlo o poukázanie na upozornenie Okresnej prokuratúry Bratislava IV zo dňa 11.01.2010 na ktoré sa žalobcovia v odvolaní odvolávajú, sú v ňom síce konštatované pochybenia stavebného úradu, ktoré však naopak svedčia proti žalobcom a podporujú toto konanie o odstránenie stavby. Na strane 2, 4. odsek upozornenia sa uvádza, citujem: „Stavebný úrad pochybil, keď po márnom uplynutí lehoty na doplnenie dokladov na základe písomnej výzvy zo dňa 18.02.2009, nepostupoval podľa § 88a ods. 2 v spojitosti s § 88 ods. 1 písm. b/ veta pred bodkočiarkou stavebného zákona a nerozhodol o nariadení odstránenia stavby.“ Ďalej na strane 3 je v upozornení prokurátora uvedené, citujem: „... stavebný úrad bol povinný začať konanie podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona a v tomto konaní bol povinný skúmať splnenie zákonných podmienok buď pre dodatočné povolenie stavby, alebo nariadenie odstránenia stavby podľa § 88a ods. 2 príp. ods. 6 písm. a/ v spojitosti s § 88 ods. 1 písm. b/ veta pred bodkočiarkou stavebného zákona.“

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Taktiež najvyšší súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania zúčastneným osobám. Zúčastnené osoby nepodali odvolanie v časti trov konania proti rozsudku krajského súdu, o náhradu trov konania požiadali len vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov a argumentovali dôvodmi osobitného zreteľa. Najvyšší súd súc viazaný odvolaním podaným len žalobcami, o trovách konania pred krajským súdom nemohol rozhodovať. Čo sa týka trov odvolacieho konania, nevzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie náhrady trov konania zúčastneným osobám pred odvolacím súdom. Nebolo povinnosťou zúčastnených osôb dať sa zastupovať advokátom, advokát zúčastnených osôb nepodal odvolanie proti rozsudku krajského súdu a vyjadrenie k odvolaniu nie je takým právnym úkonom, ktorý by sám o sebe predstavoval priznanie náhrady trov odvolacieho konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V správnom súdnictve má podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania úspešný žalobca.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011), teda jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.